

मैत्रावरुणर्वसिष्ठः। दधिकाः, १ दधिकाश्च्युषोऽग्निर्भगेन्द्रविष्णुपूषब्रह्मणस्पत्यादित्यद्यावापृथिव्यापः।

त्रिष्टुप्, १ जगती।

दधिकां वः प्रथममश्विनोषसमग्निं समिद्धं भगमूतये हुवे।

इन्द्रं विष्णुं पूषणं ब्रह्मणस्पतिमादित्यान्द्यावापृथिवी अपः स्वः ॥ ७.०४४.०१

वः- युष्माकम्। ऊतये- रक्षायै। प्रथमम्- आदौ। दधिकाम्- अश्वं प्राणम्। अश्विना- प्राणेशनशक्तिभूतौ। उषसम्- प्रभातीं विद्याम्। समिद्धम्- सम्यगुद्दीपितम्। अग्निम्- पावकं सत्क्रतुम्। भगम्- सौभाग्याधिदैवतम्। इन्द्रम्- ईशनाधिदैवतम्। विष्णुम्- सर्वव्यापिनम्। पूषणम्- पोषकं सूर्यम्। ब्रह्मणस्पतिम्- मेधामन्त्राधिदैवतम्। आदित्यान्- अखण्डप्रकृतिजान् देवान्। द्यावापृथिवी- द्यावापृथिव्यौ। अपः- जीवोदकानि। स्वः- प्रेरकं सवितारम्। हुवे- आह्वये ॥१॥

दधिकामु नमसा बोधयन्त उदीराणा यज्ञमुपप्रयन्तः।

इळां देवीं बर्हिषि सादयन्तोऽश्विना विप्रा सुहवा हुवेम ॥ ७.०४४.०२

दधिकाम्- अश्वं प्राणम्। नमसा- नमस्कारेण। बोधयन्तः। उदीराणाः- प्रेरयन्तः। यज्ञम्। उपप्रयन्तः- उपक्रममाणाः। इळाम्- वाचम्। देवीम्। बर्हिषि- दर्भासने चित्तासने वा। सादयन्तः- स्थापयन्तः। सुहवा- शोभनाह्वानौ। विप्रा- मेधाविनौ। अश्विनौ। हुवेम- आह्वयामः ॥२॥

दधिकावाणं बुबुधानो अग्निमुप ब्रुव उषसं सूर्यं गाम्।

ब्रध्नं माँश्चतोर्वरुणस्य बभ्रुं ते विश्वास्मद्दुरिता यावयन्तु ॥ ७.०४४.०३

दधिकावाणम्- अश्वं प्राणम्। बुबुधानः- बुद्धयन्। अग्निम्- पावकं सत्क्रतुम्। उषसम्- ज्ञानोदयदेवताम्। सूर्यं- सवितारमात्मानम्। गाम्- पृथिवीमदितिम्। उप ब्रुवे- स्तौमि। माँश्चतोः- मन्यमानान् चेतयतः। वरुणस्य- ऋताधिदैवतस्य। ब्रध्नम्- महान्तम्। बभ्रुम्- अश्वं प्राणम्।

स्तौमि । ते- अमी देवाः । अस्मत्- अस्मत्तः । विश्वा- सर्वाणि । दुरिता- पापानि । यावयन्तु-
पृथक्कुर्वन्तु ॥३॥

दधि॒क्रावा॑ प्रथ॒मो वा॒ज्यर्वा॑ग्रे रथानां भवति प्र॒जान॒न् ।

संवि॒दान उ॒षसा॒ सूर्ये॑णादित्येभिर्वसुभिर्ऋ॒जिरो॑भिः ॥ ७.०४४.०४

प्रथमः- मुख्यः । वाजी- शीघ्रगामी । अर्वा- गतिशीलः । दधि॒क्रावा- अश्वः प्राणदेवः । रथानाम्-
लक्ष्यप्रापकरंहणप्रतीकवाहनानाम् । रथी ऋ॒तस्य॑ नो भवेति श्रुतेः ऋ॒तं रथः॑ । अ॒ग्रे- पुरः । प्र॒जान॒न्-
बुद्धयन् । भवति- अस्ति । उ॒षसा- प्रभात्या विद्यया । सूर्ये॑ण- आत्मना सवित्रा । आदित्येभिः-
अखण्डप्रकृतिजैः । वसुभिः- शरण्यैर्देवैः । अ॒ङ्गिरो॑भिः- अङ्गनशीलैरुपासकैः । संवि॒दानः- सम्यक्
जानन् । भवति ॥४॥

आ नो॑ दधि॒क्राः प॒थ्याम॑नत्तवृ॒तस्य॑ पन्था॒मन्वे॑त॒वा उ॑ ।

शृ॒णोतु॑ नो॒ दैव्यं॑ शर्धो॑ अ॒ग्निः शृ॒ण्वन्तु॑ विश्वे॑ महि॒षा अमू॑राः ॥ ७.०४४.०५

दधि॒क्राः- अश्वः प्राणदेवः । ऋ॒तस्य॑ पन्था॒म्- सत्यमार्गम् । अनु॒वेत॒वै- अनुगन्तुम् । नः-
अस्माकम् । प॒थ्याम्- मार्गम् । अन॒क्तु- आसिञ्चतु । अ॒ग्निः- पावकः सत्क्रतुः । दैव्यं शर्धः-
दिव्यबलभूतः । नः- अस्मदाह्वानम् । शृ॒णोतु॑ । विश्वे- सर्वे । महि॒षाः- महात्मानः । अमू॑राः-
ज्ञानिनः । शृ॒ण्वन्तु॑ ॥५॥